

Verslag Bijeenkomst Praktijkgroep Instrumenten Omgevingsveiligheid

16 maart 2021, online

Aanwezigen

Naam	Organisatie
Alexander Klaessen	Antea Group
Luc Vijgen	DCMR
Manon Kruiskamp	Rijkswaterstaat
André van Vliet	RIVM
Jeroen Neuvel (secretaris)	RIVM
Sam Bader (voorzitter)	RIVM
Paul Uijt de Haag	RIVM
Dick van den Brand	VNCI/CTGG
Stefan Musch	ODNZKG
Arjan Boxman	RIVM
Marc Dröge	Gasunie
Margreet Spoelstra	IFV
Pieter Uijterlinde	Sitech
Rudy Bos	OMWB
Gijs Slotman	RHDHV
Carla Thijssen	Shell
Rene Buyck	DOW
Bert Warffemius	Worley
Karen van Tol	RHDVH
Annemie Wetzter	Provincie Zuid – Holland
Jeroen Eskens	Antea
Ko Roelofs	Nobion
Leonie Mentink	Aviv
Johan van der Graaf	IFV
Sander Bloemberg	VR Haaglanden
Nico van Roden	Arcadis
Ronald van Miltenburg	Brandweer Gooi en Vechtstreek

1. Opening

Sam Bader heet de aanwezigen welkom en zit het overleg voor. Deelnemers die voor het eerst aanschuiven stellen zich voor.

2. Mededelingen

Verslagen PrIO worden op de RIVM website gepubliceerd.

Dit is het laatste PrIO overleg voor Sam Bader. Hij gaat bij de Onderzoeksraad voor Veiligheid werken. Op 15 april start hij daar als manager advisering en communicatie.

Naast de vacature voor Sam komen er nog vacatures bij het RIVM voor twee onderzoekers omgevingsveiligheid.

3. Update lopende projecten i.r.t ingebrachte onderwerpen

Paul Uijt de Haag presenteert een overzicht van lopende projecten. Op basis van de lopende projecten reageert hij op de ingebrachte onderwerpen. De presentatie is als bijlage toegevoegd. De bespreking van de behandelde onderwerpen is hieronder samengevat.

Onderzoek naar risico's buurtbatterijen en accu's

Dit onderzoek start in de tweede helft van 2021. Er wordt gekeken naar de gevaren en risico's. Op basis daarvan kan worden bepaald of er risico- en effectafstanden voor externe veiligheid nodig zijn. In het onderzoek worden eerdere studies meegenomen. PrIO deelnemers stellen voor om hierbij ook te kijken naar:

- IFV handreiking voor risico's buurtbatterijen
- Risico-analyse t.b.v. een container met batterijen voor de binnenvaart. Uitgevoerd door ZES.
- QRA voor Litium-ion accu's in Eindhoven, uitgevoerd door Antea.

Ook wordt voorgesteld standaard af te stemmen met relevante PGS beheersorganisaties, in dit geval PGS 37 Lithium-ion accu's: opslag en buurtbatterijen.

RIVM geeft aan inzichten uit eerdere studies en initiatieven mee te nemen.

Probitrelatie kooldioxide

Toetsgroep heeft gekeken welke toxicologische informatie er beschikbaar is. Zij komen op basis hiervan met een advies.

Rekenmethode PGS15

RIVM heeft een literatuurstudie uitgevoerd naar de risico's van PGS15 opslagen. RIVM heeft het conceptrapport nationaal (o.a. door deelnemers PrIO) en internationaal laten reviewen. De huidige rekenmethode kan op een aantal punten verbeterd worden. Bijvoorbeeld kans op brand wordt onderschat en de relatie tussen weerklasse/windsnelheid en pluimstijging kan in de rekenmethodiek opgenomen worden. Het rapport leidt tot aanbevelingen voor vervolgonderzoek en voor de bepaling van effectafstanden. In het tweede kwartaal van 2021 wordt het rapport uitgebracht. Niet alle input uit de review kon worden meegenomen in dit onderzoek. Voor enkele aandachtspunten is vervolgonderzoek nodig. Bijvoorbeeld nader onderzoek naar de invloed van de enkele brandbestrijdingssystemen.

- Dick van den Brand geeft aan dat het bij het bepalen van de pluimstijging bij een loodsbrand ook van belang is of de loods open of gesloten is. Risico's voor dergelijke scenario's worden hierdoor volgens Dick van den Brand overschat. Dit blijkt volgens hem ook uit de reeds berekende aandachtsgebieden Dit moet volgens hem naast weerklasse/windsnelheid en pluimstijging ook meegenomen worden. RIVM: we hebben in het onderzoek naar alle aspecten gekeken. Aspecten met de grootste invloed zijn toegelicht.
- Deelnemers aan de PrIO hebben behoefte aan een snelle aanpassing rekenmethode PGS15 omdat de berekende aandachtsgebieden gecommuniceerd worden. Vrees bestaat dat, in het licht van de nieuwe inzichten, onrealistisch grote aandachtsgebieden gepubliceerd worden.

Modellering begrenzing plasbrand

De Handleiding Risicoberekeningen Bevi is aangepast. Daarmee is het onderzoek afgerond.

Analyse verschil in aandachtsgebied bij Safeti 8.2 en 8.3

[Memo](#) is gepubliceerd op de website.

- Gijs Slotman geeft aan dat hij en zijn collega's in versie 8.3 vaak op basis van het SMEZ-rapport aandachtsgebieden moeten bepalen. Ze kunnen lastig achterhalen op basis van welke scenario's / effecten Safeti de aandachtsgebieden heeft bepaald. RIVM: ook binnen de effectgebieden kun je met een ranking punt zien welke scenario's meegenomen worden bij het effectgebied op dat punt en wat de relatieve bijdrage is. RHDHV zal ervaringen delen met RIVM.
- Stefan Musch heeft aangegeven dat in bepaalde gevallen het aandachtsgebied buiten het rekengrid valt en daarom niet wordt weergegeven. Het rekengrid is niet aanpasbaar door de gebruiker. RIVM geeft aan dat er in Safeti-NL 8.5 een apart effectgrid komt om de effecten te bepalen. Verwachting is dat Safeti-NL 8.5 eind juni 2021 beschikbaar is.
- Stefan Musch heeft aangegeven dat er een workaround voor salpeterzuur nodig is. RIVM geeft aan dat de workaround voor waterige oplossingen ook te gebruiken is voor zuren en dat dit een betere benadering is dan het gebruiken van een ADR 6.1 voorbeeldstof.
- Luc Vijgen meldt dat er in Safeti-NL 8.3 soms meerdere aandachtsgebieden berekend worden. Hij deelt zijn ervaringen met RIVM.

4. Andere ingebrachte onderwerpen

Annemie Wetzer vindt dat bij het bepalen van gifwolkaandachtsgebieden de effecten van kortdurende gifwolksscenario's worden overschat. Kun je gedetailleerder rekenen om in dit soort situaties tot realistischere aandachtsgebieden te komen en daarmee onnodige onrust weg te nemen? Dit zou ook gemeenten kunnen helpen bij de groepsrisicoverantwoording. RIVM: de bepaling van gifwolkaandachtsgebieden is ook in het vorige overleg besproken. RIVM zal reageren op de vraag van provincie Zuid – Holland.

Ook Stefan Musch heeft bij twee gevallen ervaren dat kortdurende scenario's sterk bepalend zijn voor de grens van gifwolkaandachtsgebieden.

Leonie Mentink stelt voor te inventariseren in hoeveel procent van de gevallen het berekende aandachtsgebied tot een overschatting leidt en dit mee te nemen bij de evaluatie van de methode voor het bepalen van gifwolkaandachtsgebieden.

Dick van den Brand meldt dat plasvormingsmodellering ook grote invloed hebben op de aandachtsgebieden voor toxische vloeistoffen. Immers de verdamping is rechtstreeks afhankelijk van de grootte van de plas.

5. Verbreding PrIO

Arjan Boxman presenteert de voorgestelde verbreding van de PrIO aan de hand van het voorbeeld bouwkundige maatregelen in een explosie-aandachtsgebied. De presentatie is toegevoegd. Deelnemers aan de PrIO brengen praktijkervaringen in.

- Jeroen Eskens. Wij zien dat er een brug geslagen moet worden tussen de EV- en bouwwereld. Dat betekent dat EV'ers moeten aansluiten op de bouwwereld. Aandachtspunt is dat er verschillen zitten in uitkomsten van bijvoorbeeld Phast en het scenarioboek. Deze verschillen kunnen voor bouwers grote gevolgen hebben, omdat dit van invloed is op de haalbaarheid en kosten van bouwkundige maatregelen. Ook de omgang met lijnbronnen is een aandachtspunt. Bij lijnbronnen weet je niet waar de explosie is. Welk scenario neem je als uitgangspunt voor de bouw? Deze complexiteit belemmert het komen tot beschermende maatregelen in de bouw.
- Johan van der Graaf vult aan. Bbl bevat voorschrift voor scherfvrij glas. Druk waarmee gewerkt wordt leidt tot neveneffecten op gebouw. Er bestaan vanuit EV wel normen voor glas, maar niet voor kozijnen. Bbl biedt mogelijkheid om gelijkwaardige maatregelen te treffen, bijvoorbeeld omgevingsmaatregelen. Er ligt ook ruimte om gedetailleerder naar de scenario's te kijken. Kun je voor de bouwwereld de scenario's vertalen naar standaardsituaties die je kunt vertalen naar maatregelen in de bouw? Bijvoorbeeld als aanzet tot een standaardisatie van scenario's en maatregelen?
- Karen van Tol herkent en ondersteunt de signalen van Johan en Jeroen.
- Leonie Mentink vraagt aandacht voor het in kaart brengen van de omvang van het probleem. Het gaat om een effect met een hele kleine kans. Bovendien, in hoeveel situaties zijn deze bouwvoorschriften zinvol / in hoeverre bieden de bouwvoorschriften bescherming? Heb je dan behoefte aan een generiek systeem? Bouwvoorschriften beperken zich tot het glas. Zij vraagt zich af in hoeverre je in de praktijk ook eisen mag stellen aan andere onderdelen van het gebouw. Is daarmee bescherming te realiseren?

6. Rondvraag en actielijst

De bijgewerkte actielijst is hieronder toegevoegd. Er was geen tijd meer voor de rondvraag.

Actielijst

Uit overleg 16 maart 2021

Actie	Door	Status
Verslagen PrIO worden op de RIVM website gepubliceerd.	RIVM	Verslag voorgelegd aan deelnemers PrIO
RIVM geeft aan inzichten uit eerdere studies en initiatieven mee te nemen bij Onderzoek naar risico's buurtbatterijen en accu's.	RIVM	
RHDHV deelt met RIVM de ervaringen m.b.t. het achterhalen van de scenario's / effecten op basis waarvan Safeti de aandachtsgebieden bepaalt.	RHDHV	
In Safeti 8.3 lijken volgens DCMR soms meerdere aandachtsgebieden berekend te worden. DCMR deelt ervaringen met RIVM.	DCMR	
Inhoudelijke reactie op de vraag van provincie Zuid – Holland.	RIVM	

Eerdere actiepunten

Actie	Door	Status
Website rekenvoorschrift overzichtelijker maken.	RIVM	Is aangepast
Samenstellen begeleidingscommissie project modellering transport van waterstof en LNG	RIVM	Is samengesteld, eerste overleg is geweest.
Verder inventariseren en analyseren van geconstateerde verschillen tussen versie 8.2. en 8.3. bij het berekenen aandachtsgebieden aan de hand van aangedragen voorbeelden en bijbehorende gegevens	RIVM i.s.m. DCMR	Analyse is uitgevoerd, memo gepubliceerd.